

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2024-11-11

Diarienummer:
SCN-2024-00802

Handläggare:
Sofia Venemalm

Svar på motion om utökat stödprogram för personer som vill lämna en våldsam relation, Ehsan Nasari (C) och Viviane Obaid (C)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Ehsan Nasari (C) och Viviane Obaid (C) har den 7 november 2023 väckt en motion där de påtalar att kommunen behöver göra mer för att hjälpa våldsutsatta kvinnor som lever i destruktiva relationer och yrkar på att:

- i ett pilotprojekt ge Nexus resurscentrum ett uppdrag att erbjuda utökat stöd i linje med intentionerna i motionen,
- pilotprojektet ska pågå under två år och finansieras med en budgetpost på tre miljoner,
- pilotprojektet utvärderas därefter för att dra slutsatser om hur ett utökat stödprogram ska utformas och erbjudas på bästa sätt.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samarbete med socialförvaltningen.

Föredragning

Uppsala kommun har sedan flera år tillbaka en stabil organisering och resurser för att arbeta mot våld och hedersvåld. I takt med att behoven av stöd och hjälp ökar behöver arbetet följas noggrant, utvärderas och anpassas till aktuell situation. Den sammantagna bedömningen är att problematiken med hedersrelaterat våld och

förtryck (fortsättningsvis HRVF) finns, att kompetens och kunskap också finns, men att det även finns ett behov av ökad kunskap och kompetens för att ett jämlikt stöd för utsatta ska kunna erbjudas i länet.

I och med detta har Länsstyrelsen vars uppdrag är att erbjuda stöd för utvecklingsarbete och samarbete mellan statliga myndigheter, kommuner, regioner och civilsamhälle avseende mäns våld mot kvinnor, ansökt och beviljats projektmedel från Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (NCH) för att driftsätta ett regionalt resurscentrum mot HRVF i Uppsala län.

Organisatoriskt kommer det regionala resurscentret mot HRVF att finnas hos Nexus, kommunens myndighetsutövande enhet med stödverksamhet inom socialförvaltningen för våldsutsatta i Uppsala kommun. Nexus bedriver sedan tidigare en lågröskelverksamhet för utsatta i alla åldrar genom anonyma samtal via chatt, telefonsamtal och fysiska möten.

Bedömningen är att placeringen av resurscentrumet mot HRVF via Nexus resurscentrum kan svara på de behov som finns i hela länet. Detta genom en lättillgänglig verksamhet med möjlighet till både digital och fysisk kontakt med utsatta. Resurscentrum ska syfta till att främja samverkan mellan aktörer som kommuner, region, polis och åklagare för att erbjuda anpassat och specialiserat stöd till utsatta för HRVF. Samverkan kan innebära samlokalisering av socialtjänst, hälso- och sjukvård samt polis med relevant kompetens av ärenden som omfattar hedersrelaterad brottslighet för att underlätta stöd och skydd för utsatta individer

För att främja att målgruppen söker sig till verksamheten ska resurscentrumet ha en bred samlad kompetens som kan möta målgruppens behov. Verksamheten kommer särskilt beakta grundläggande rättigheter som barn, unga och vuxna har. Samtidigt kommer verksamheten motverka att barn och unga utsätts för våld genom att arbeta informativt och självstärkande i grupper där barn, unga och vuxna finns och interagerar. Resurscentrum mot HRVF syftar till att utveckla och stärka en jämlik tillgång till stöd för alla oavsett vistelseort i länet.

Uppsala kommun genom socialnämnden blir huvudman och kommunerna tillsammans med Region Uppsala och Polismyndigheten efter projektiden samfinansierar resurscentrum mot HRVF som förläggs hos Nexus resurscentrum och inrättas under 2025.

Bedömningen är att ett inrättande av ett regionalt resurscentrum mot HRVF kommer att stärka det generella arbetet mot våld i nära relationer och intensifiera arbetet mot HRVF. Inrättandet innebär också en förstärkning av personella resurser vilket också bedöms verka positivt på det generella våldsförebyggande arbetet. I och med den planerade lågröskelverksamheten finns också förväntningar om att tidigt upptäcka våldsutsatthet hos barn och ungdomar. Den sistnämnda målgruppen är särskilt angelägen att nå då forskning och aktuella studier visar att våld i ungas parrelationer är en grupp som sällan söker stöd och hjälp och anger också att när de väl gör det känner sig svikna av samhället och att våldet förminskas och till och med förbises.

Nexus är kommunens resurscentrum, en myndighetsutövande enhet med stödverksamhet inom socialförvaltningen för våldsutsatta i Uppsala kommun. Socialsekreterare på Nexus utreder individens behov och fattar biståndsbeslut om lämpliga insatser. Nexus är öppet för alla som tillhör Uppsala Kommun, oavsett könsidentitet. Nexus riktar sig också till unga vuxna och vuxna personer som befinner sig i kommersiell sexuell exploatering. Vidare har Nexus uppdrag utökats ytterligare

med en så kallad lågtröskelverksamhet för utsatta i alla åldrar genom att erbjuda anonyma samtal via chatt, telefonsamtal och fysiska möten. Nexus arbetar också utåtriktat mot skolor och elevhälsa.

Nexus har därmed genomgått en större utveckling där den befintliga verksamheten anpassats till behov som kommunledningskontoret och socialförvaltningen uppmärksammat. Nexus har kännedom om att unga personer på olika sätt och i olika utsträckning utsätts för våld, prostitution, människohandel, sexuella övergrepp, våld och kränkningar både på nätet och i andra sammanhang där de vistas. Många ärenden rörde sig i gränslandet mellan sexuell exploatering och sexuellt våld utan att för den sakens skull klassas som regelrätt kommersiell sexuell exploatering. Det kan exempelvis röra sig om våldsutsatta i aktivt missbruk som byter sexuella tjänster mot droger, yngre personer som vilseletts in i sexhandel med mera. Uppfattningen var att målgruppen är bredare än vad Nexus dåvarande uppdrag medgav. Därför beslutade socialnämnden vid årsskiftet 23/24 att utöka Nexus uppdrag vilket bidragit till att de numera också riktar sig till ungdomar och unga vuxna som är utsatta för någon form av våld.

Nexus har fortsatt utvecklat sina kompetensstärkande insatser för personal som möter personer som säljer sex mot ersättning. Ett arbete med att undersöka behoven hos målgruppen för att kunna sätta in träffsäkra insatser fortgår. Eftersom målgruppen ofta rör sig mellan region och socialtjänst behöver arbetet med samordnade stödinsatser fortsatt utvecklas. Med dessa verksamhetsförändringar menar Nexus att det öppnat för möjligheten till ett våldspreventivt arbete där tidig upptäckt av våldsutsatthet och sexuell exploatering hos en yngre målgrupp är centralt.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser under projekttiden, januari 2025 till och med februari 2027, då projektet Regionalt resurscentrum mot HRVF Uppsala län finansieras av projektmedel från Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtyck vid Länsstyrelsen Östergötland.

Under förutsättning att resurscentrumet bidrar till önskad måluppfyllelse och med beslut från styrgruppens medlemmar är målet att resurscentrum mot HRVF övergår till självfinansiering från och med mars 2027. Vid implementering med ordinarie medel från respektive verksamhet förväntas länets kommuner, Region Uppsala och Polisregion Mitt gemensamt finansiera och driva verksamheten efter projekttidens slut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 11 november 2024
- Bilaga 1, motion om ett utökat stödprogram för personer som vill lämna en våldsam relation, Ehsan Nasari (C) och Viviane Obaid (C)

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Motion om utökat stödprogram för personer som vill lämna en våldsam relation

Olika kvinnojourer och föreningar i Sverige och Uppsala har under flera års tid efterfrågat mer stöd från kommuner i alla de praktiska problem som uppstår när en person ska lämna en våldsam relation.

En person som ska eller har flytt en våldsam relation kan behöva ha upp till ett 30-tal olika kontakter, med allt från arbetsgivare, bostadsförmedling, försörjningsstödsenhet till förskola, skola, Skatteverket och vården. Listan kan såklart göras ännu längre än så, det är en oerhört tuff situation att ta sig igenom. Därutöver tillkommer det en rad praktiska frågor, så som att anordna en flytt, få hjälp med att hämta saker i den tidigare bostaden eller (i de fall man lämnar utan att kunna ta med sig något) att införskaffa ett nytt bohag, kläder m.m.

Utan hjälp med att få ordning på livet finns det stor risk att den utsatte går tillbaka till personen som misshandlat hen. Kommunen erbjuder idag genom Nexus resurscentrum hjälp främst med samordning med barn- och familjeenheten, försörjningsstödsenheten, familjerätt och vården. Men det finns ett större behov av stöd och inte sällan tvingas socialsekreterare prioritera de mest väsentliga kontakterna och de individerna som är i behov av ett skyddat boende.

En allt större grupp av personer som utsätts för våld i nära relation lider av PTSD och behöver akut vårdhjälp. Men det är långa väntetider inom vården. Under tiden är det oerhört svårt att sköta olika samhällskontakter och organisera de förändringar som krävs vid ett uppbrott från en våldsam relation. Nexus gör redan idag ett bra arbete, men de skulle kunna erbjuda ett utökat stöd, exempelvis genom:

1. Att utifrån den utsatta individens behov koordinera och stötta individen i kontakter med andra myndigheter, arbetsgivare, hyresvärdar, vård, skola och omsorg och övriga samhällskontakter som är nödvändiga för att hjälpa individen.

2. Att utifrån individens behov också närvara och agera stöd i möten med myndigheter, arbetsgivare, hyresvärdar, vård, skola och omsorg etc.
3. Att utifrån individens behov kunna koordinera och sköta genomförandet av praktiska spørsmål, exempelvis att organisera flytt, införskaffa bohag och liknande.

För oss i Centerpartiet är det tydligt att mer behöver göras för att hjälpa våldsutsatta kvinnor som lever i destruktiva relationer.

Med bakgrund av ovanstående yrkar Centerpartiet:

- Att** I ett pilotprojekt ge Nexus resurscentrum ett uppdrag att erbjuda utökad stöd i linje med intentionerna i motionen,
- att** pilotprojektet ska pågå under två år och finansieras med en budgetpost på tre miljoner,
- att** pilotprojektet utvärderas därefter för att dra slutsatser om hur ett utökad stödprogram ska utformas och erbjudas på bästa sätt.

Ehsan Nasari (C)
Viviane Obaid (C)

Uppsala 2023-11-01